

Filosofisch café De Verdieping

Maandag 16 april 2018

De wereld op zijn kop

Verbeelding, macht en de strijd om de waarheid

Edward van der Tuuk

Filosoof en freelance docent voor HOVO, U3L en ISVW

Met de leus 'verbeelding aan de macht' hoog in het vaandel zette de babyboom generatie de wereld op z'n kop: ze namen geen genoegen meer met de wereld zoals die was ingericht door vorige generaties en de gevestigde orde. Maar schaarden zich achter grootse ideeën en utopisch idealisme. Met deze lezing zoekt Van der Tuuk aansluiting bij het thema van de Maand van de Filosofie in april 2018: "De verbeelding aan de macht".

De sixties, opgevat als progressieve en revolutionaire periode waar emancipatie, vrijheid en gelijkheid de inzet vormden van politieke strijd, begonnen in 1968, en kwamen pas ten einde met het tijdperk Reagan-Thatcher. Met de val van het communisme leek de periode van strijdende ideologieën beslist in het voordeel van de liberale democratie. Het 'einde van de geschiedenis' (Fukuyama) werd ingeluid en de politiek depolitiseerde tot een 'realistisch' en zakelijk beleid waar een gedereguleerde markt de richting bepaalde. Het einde van de Grote Ideologieën betekende in zekere zin ook het einde van de politiek: beleid werd steeds minder gebaseerd op ideologische verschillen, en steeds meer op economische cijfers. Met de depolitisering van het beleid, de globalisering van de economie, gevolgd door de financiële crisis, liep de 'utopie van de vrije markt' (Achterhuis), en daarmee het vertrouwen in de gevestigde politiek, een stevige deuk op. Bestaande kaders worden ter discussie gesteld, en instituties gewantrouwd. De progressieven van weleer zijn de verdedigers van de status quo vandaag: ze roepen tot kalmte en redelijkheid, en respect voor sociale instituties en de feiten. De huidige uitdagers van het establishment hebben niet veel op met de redelijkheid van de elite, spelen meer op het gevoel, en bedienen zich van 'alternatieve feiten'. Ook al staan zij te boek als rechts-conservatief, zij zijn de revolutionairen van nu. Zij lijken des te meer te beseffen dat 'de samenleving' een product van collectieve verbeelding is, voortdurend onderhevig aan conflicterende machten. Besturen is beheersen (verschillen relativeren, tegenstellingen verzachten, verwachtingen temperen), politiek is verbeelden (dramatiseren, stennis maken, tegenstellingen uitvergrooten, mobiliseren). Uitdagers van de gevestigde orde lijken vaak gedreven door utopische verbeeldingen van een ideale samenleving. Door het gebruik van een alternatief discours, desnoods alternatieve feiten, kan het bestaande 'politiek correcte' discours ondergraven worden. Misschien moeten we niet vrezen voor deze alternatieve verhalen, die 'de wereld op z'n kop' kunnen zetten', aldus Van der Tuuk, maar moeten we inzetten op een stevige dialoog.

PODIUM ZUIDHAEGE – Theatercafé (begane grond), Zuidhaege 2, Assen

19:30 - 22.00 uur - inloop vanaf 19.00 uur; nazit tot 22:30 uur

Entree 8 euro; jongeren 4 euro;

Informatie en aanmelding:

www.deverdieping-assen.nl; deverdieping@home.nl

drs. Edward van der Tuuk studeerde *Sociale filosofie, wetenschap & samenleving, en ethiek* aan de Rijksuniversiteit Groningen. Hij studeerde af op de ethische implicaties van de wettelijke erkenning van 'intrinsieke waarde' in de Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren en de Wet op de Dierproeven in relatie tot moderne biotechnologie. Zijn interesse gaat vooral uit naar evolutietheorie, antropologie, ideeëngeschiedenis, kennissociologie en godsdienstwetenschap. Hij verzorgt cursussen voor de HOVO / senioren-academie, de U3L, de ISVW, en voorheen het Instituut voor Filosofie en de Volksuniversiteit. Ook bij De Verdieping heeft Van der Tuuk in de afgelopen jaren een aantal filosofiecurricula gegeven in het kader van Filosofie-in-de-Huiskamer©